

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้: "ยอดนักสืบ...จับดี" (The Optimistic Detective)

เวลา: 40 นาที

แนวคิดหลัก: เปลี่ยน "ปัญหา" ให้เป็น "กำไรชีวิต" ด้วยการมองโลกในแง่ดีแบบมหาดเล็ก

1. สมรรถนะผู้เรียน (Integrated Competencies)

- สมรรถนะการคิดขั้นสูง: การคิดยืดหยุ่น (Cognitive Flexibility) เปลี่ยนมุมมองจากลบเป็นบวก
- สมรรถนะการสื่อสาร: การใช้ภาษาที่สร้างสรรค์และให้กำลังใจผู้อื่น
- สมรรถนะทักษะชีวิต: การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ผ่านการมองเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่น (จับดีคนรอบข้าง)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ข้อดีจากเหตุการณ์ที่ดูเหมือนจะเป็นปัญหาได้ (เหมือนมหาดเล็ก)
2. ฝึกทักษะการ "จับดี" เพื่อนและคนรอบข้างเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความสุข
3. มุ่งมั่นบันทึกความดีในสมุดบันทึกความดีอย่างต่อเนื่อง

3. กระบวนการเรียนรู้ (40 นาที)

ขั้นตอนที่ 1: กิจกรรม "แว่นตาสองสี" (Check-in) - 5 นาที

- **Facilitation:** ครูชูภาพกระดาษที่มี "จุดสีดำ" เล็ก ๆ บนพื้นสีขาวแผ่นใหญ่ แล้วถามนักเรียนว่า "นักเรียนเห็นอะไร?"
- **สะท้อนคิด:** ส่วนใหญ่จะตอบว่าเห็นจุดสีดำ ครูจึงสรุปว่า "บางครั้งเรามองแต่จุดเล็ก ๆ ที่เป็นปัญหา จนลืมมองพื้นที่สีขาวที่กว้างใหญ่เปรียบเหมือนความดีรอบตัว วันนี้เราจะมาฝึกมองพื้นที่สีขาวกัน"

ขั้นตอนที่ 2: แะรอยมหาดเล็ก (Experience) - 10 นาที

- ชมคลิป "มหาดเล็กผู้มองโลกในแง่ดี" <https://www.youtube.com/watch?v=9sDu3VnGYto>
- **Facilitation:** ใช้คำถามกระตุ้นการคิด:
 - "ถ้ามหาดเล็กนี้ขาดแทนพระราชา เขาจะยังพูดว่า 'ดีพะยะค่ะ' ไหม?" (ชวนคิดถึงตอนมหาดเล็กติดคุกแล้วยังบอกว่าดี เพราะถ้าไม่ติดคุกเขาอาจถูกบูชายัญแทน)
 - "กำไรชีวิตที่มหาดเล็กได้รับจากการมองโลกในแง่ดีคืออะไร?" (ความสุขใจ, ปัญญาแก้ปัญหา, การได้เลื่อนตำแหน่ง)

ขั้นตอนที่ 3: ภารกิจ "พลิกกระดาน...จับดี" (Action & Deepening) - 15 นาที

- กิจกรรมกลุ่ม: แบ่งกลุ่มนักเรียนสวมบทบาทเป็น "ทีมมหาดเล็กผู้ช่วยพระราชินี"
- โจทย์ท้าทาย: ครูโยนสถานการณ์ "เรื่องร้าย" ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาข้อ "ดี" (เช่น สอบตก, เพื่อนทำน้ำแดงหกใส่เสื้อ, พ่อแม่บ่น)
- เชื่อมโยงกิจกรรมข้อที่ 4: ครูเชื่อมโยงว่าการ "จับดีคนรอบข้าง" คือการมองหา "ข้อดี/คุณธรรม" ของเขา แม้ในยามที่เราโกรธหรือไม่พอใจ
 - ลองให้แต่ละคนหันไปมองเพื่อนข้าง ๆ แล้วบอก "ความลับความดี" ของเพื่อนคนนั้นที่ไม่มีใครค่อยสังเกต

ขั้นตอนที่ 4: บันทึกลงสมุด (Commitment) - 10 นาที

- ให้นักเรียนเปิด สมุดบันทึกความดี ในส่วนของ ภารกิจพิเศษ ประจำสัปดาห์ที่ 7-8 การจับดีคนรอบข้าง
- ลงมือทำ: ให้เขียนบันทึกความประทับใจจากการ "จับดี" เพื่อนในห้วงวันนี้อย่างน้อย 1 เรื่อง
- สรุปปิดท้าย: "การมองโลกในแง่ดี ไม่ใช่การมองไม่เห็นปัญหา แต่เห็นทางออกในทุกปัญหา"

4. การวัดและประเมินผลอย่างง่าย

1. ประเมินจากการตอบคำถาม: นักเรียนสามารถเปลี่ยนสถานการณ์ลบให้เป็นบวกได้อย่างน้อย 1 ข้อ (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
2. ประเมินจากสมุดบันทึกความดี: มีการจดบันทึกความดีของผู้อื่นด้วยใจที่ผ่องใส (สังเกตจากการเลือกใช้คำพูดที่แสดงถึงความชื่นชม)
3. ประเมินบรรยากาศ: นักเรียนมีการยิ้มแย้มและสื่อสารเชิงบวกต่อกันในช่วงกิจกรรม "จับดีเพื่อน"

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับครู: แผนนี้จะสนุกมากถ้าครูร่วม "จับดี" นักเรียนไปพร้อม ๆ กัน เช่น "ครูประทับใจมากที่กลุ่มที่ 1 ช่วยกันคิดได้เร็วมาก" หรือ "ครูเห็นความพยายามของเธอที่จะมองหาข้อดีนะ" ซึ่งเป็นการใช้พลังหมู่เพื่อเสริมพลังเดี่ยวตามแนวทาง 7 กิจกรรมความดี